

AKTIVISTINEN TUTKIJUUS

ratkaisuna tutkijan työhyvinvoinnin haasteisiin?

Anne Tarvainen, FT | Suoni ry:n 5-vuotisjuhlaseminaari, Tieteiden talo, Helsinki, 22.4.2022

"Tällaisessa ilmapiirissä
tutkija saattaa kysyä itseltään,
mitä mieltä tutkijan työssä enää on."

— Mononen 2018

TYÖHYVINVOINTI

ORGANISAATIO

- Tavoitteellisuus
- Joustava rakenne
- Jatkuva kehittyminen
- Toimiva työympäristö

JOHTAMINEN

- Osallistuva ja kannustava johtaminen

TYÖYHTEISÖ

- Avoin vuorovaikutus, työyhteisötaidot
- Ryhmän toimivuus, pelisäännöt

TYÖ

- Vaikuttamis- mahdollisuudet
- Sisällön monipuolisuus
 - Oppiminen
 - Toimeentulo?

MINÄ ITSE

- Psykologinen pääoma: itseluottamus, toiveikkaus, realistinen optimismi ja sitkeys
- Terveys ja fyysinen kunto

Marja-Liisa Manka

ORGANISAATIO

TUTKIJAN TYÖHYVINVOINTI

- **Tavoitteellisuus:** Vastaavatko yliopisto-organisaation arvot ja tavoitteet omiani? Toteuttaako organisaatio määrittelemiään arvoja ja tavoitteita vai onko toiminta ristiriitaista?
- **Joustava rakenne:** Onko organisaation kanssa toimiminen joustavaa ja tukevatko rakenteet tutkijan työtä? Koenko, että organisaatio on ihmisiä varten eikä päin vastoin?
- **Jatkuva kehittyminen:** Keskittyykö organisaatio kehittämään omia ydinosoamien alueitaan? Koenko, että oma työni kuuluu osaksi tätä organisaation ydinosoamista?
- **Toimiva työympäristö:** Tarjoaako organisaatio hyvät puitteet työn tekemiseen? Onko minulla työtila ja laitteet käytössäni? Millainen tunneilmapiiri organisaatiossa vallitsee?
- **Lisäksi:** Koenko yliopisto-organisaation itselleni läheiseksi vai tuntuuko se etäiseltä? Onko organisaatio luotettava ja saanko siltä tukea? Koenko olevani tärkeä osa organisaatiota?

TUTKIJAN TYÖHYVINVOINTI

JOHTAMINEN

- Kuka johtaa tutkijaa?
- Kuka osallistuu, kannustaa, voimaannuttaa?
- Kuka kuuntelee ja rakentaa luottamusta?
- Koenko, että minua tutkijana johtaa ihminen vai kasvoton tiedepolitiikka?

TUTKIJAN TYÖHYVINVOINTI

TYÖYHTEISÖ

- Onko minulla tutkijana työyhteisö?
- Vallitseeko työyhteisössäni avoin vuorovaikutus, auttamishalu ja toisten työn arvostaminen?
- Suunnittelemmeko yhdessä tavoitteita, kannammeko yhdessä vastuuta ja onnistummeko yhdessä – ei vain yksilöinä?

TUTKIJAN TYÖHYVINVOINTI

TYÖ

- Miten paljon voin vaikuttaa omaan tutkimustyöhöni?
- Onko työni sisällöltään monipuolista?
- Saanko oppia työssäni uusia asioita?
- Lisäksi: Saanko työllä toimeentuloni?

MINÄ ITSE

- Koenko, että minulla on tutkijan työn vaatimaa itseluottamusta, toiveikkuutta, realistista optimismia ja sitkeyttä?
- Miten työni vaikuttaa näihin ominaisuuksiini?
- Miten työ vaikuttaa psyykkiseen ja fyysiseen terveyteeni?

Aktivistisessa tutkimuksessa tärkeitä ovat...

1. arvot ja kriittisyys
2. yhteisöllisyys ja yhteiskunnallisuus
3. toiminta, aktiivisuus, aktivistisuus
4. vaikuttavuus, muutos

Voiko aktivistinen tutkimus olla
vastaus tutkijan työhyvinvoinnin
haasteisiin?

TOIMINTA JA TUTKIJAN TYÖHYVINVOINTI

1. Arvot ovat toiminnan lähtökohta.
2. Toiminta on yhteisöllistä ja yhteiskunnallista.
3. Toimijuus ei paikannu vain yksilöön.
4. Toiminta vaikuttaa ja tuo muutoksia.

1. Arvot ovat toiminnan lähtökohta.

- Millaisista arvoista käsin teen työtäni tutkijana?
- Pystynkö toteuttamaan arvojani työssäni?
- Vastaavatko toimintaympäristöni arvot omiani?
- Millaisia visioita ja tavoitteita minulla on työlleni ja ovatko ne linjassa toimintaympäristöni tavoitteiden kanssa?
- Uskallanko kyseenalaistaa ja puolustaa arvoja?

*Määrittele itse oman kriittisen
ajattelusi voimalla tutkimuksesi
tavoitteet äläkä noudata
valtarakenteiden malleja, jos ne
eivät kestä kriittistä tarkastelua.*

(Mononen & Välimäki 2018, 139)

2. Toiminta on yhteisöllistä ja yhteis- kunnallista.

- Onko minulla työyhteisö tai verkosto, joka tukee työtäni tutkijana?
- Onko tutkimustyöni ulossulkevaa vai mukaanottavaa? Onko se tasavertaisuutta edistävää?
- Miten toimin tutkijana yhteisöissä ja yhteiskunnassa?
- Olenko ulkopuolinen, asetunko yläpuolelle vai toiminko aktiivisesti tasavertaisessa yhteistyössä muiden kanssa?
- Olenko löytänyt oman paikkani maailmassa?

Älä tutki ylhäältä alaspäin vaan vaakasuunnassa. Musiikki ja maailma ovat yhteiset!

Kirjoita kaikille lukutaitoisille.

Julkaise tutkimuksesi artikkelien ja monografioiden lisäksi musiikkina, kritiikkinä, radio-ohjelmana, tapahtumana tai performanssina.

Tee yhteistyötä järjestöjen, muusikoiden, toisten tutkijoiden, erilaisten instituutioiden ja ihmisten kanssa.

(Mononen & Välimäki 2018, 139)

3. Toimijuus ei paikannu vain yksilöön.

- Millainen on oma toimijuuteni tutkijana? Mitkä tekijät edistävät ja mitkä estävät sitä?
- Mitkä ovat ne tekijät, joista käsin tutkijan työni ja siihen liittyvät päätökseni ohjautuvat?
- Koenko työssäni paljon hallitsemattomuutta?
- Edistänkö vai estänkö omalla työlläni muiden toimijuutta?
- Millaiset valtarakenteet ohjaavat omaani ja muiden toimintaa?
- Miten voin lisätä omaani ja muiden toimijuutta?

Tärkein toiminta kohdistuu omaan tutkimuskenttääsi: mitä voisit tehdä toisin?

Etsi oman kenttäsi valtarakenteita ja pura niitä kriittisesti.

Toiminta alkaa toimimalla.

(Mononen & Välimäki 2018, 139)

4. Toiminta vaikuttaa ja tuo muutoksia.

- Miten työni tutkijana vaikuttaa muihin?
- Miten voin tutkimustyölläni ja toiminnallani vaikuttaa positiivisesti maailmaan ja ihmisiin?
- Mitä voin antaa muille tutkimustyöni kautta?
- Miten omat työskentelyn tapani ja suhtautumiseni työhön vaikuttavat omaan, läheisten, kollegoideni ja muiden ihmisten hyvinvointiin?
- Millaisia arvoja ilmennän tekemällä tutkimustyötäni omassa arjessani juuri tällä tavoin?

*Kysy: millä tavoin tutkimuksesi
tekee maailmasta paremman
paikan?*

*Tarkista taidekäsitteesi ja mieti
mihin käytät tutkijanvaltaasi.*

(Mononen & Välimäki 2018, 139)

*Ehdotan instituutio-
ahdistukseen lääkkeeksi
toiminnallista instituutio-
kritiikkiä, jossa tutkijat
luovat itse omat
työskentely-ympäristönsä,
tutkimusinstituutionsa ja
toimintansa raamit.*

(Mononen 2018, 128)

LÄHTEET: TYÖHYVINVOINTI

- Manka, Marja-Liisa (internetlähde).
"Työhyvinvoinnin tekijät."
<https://docendum.fi/tyohyvinvoinnin-tekijat/>.
- Työhyvinvoinnin tutkimusryhmä,
Tampereen yliopisto (2022).
"Työhyvinvoinnin kokonaisvaltainen malli." <https://www.tyohyvinvointi.fi/>.
- Työterveyslaitos (2022).
"Työhyvinvointi ja työkyky."
<https://www.ttl.fi/teemat/tyohyvinvointi-ja-tyokyky>.

AKTIVISTINEN MUSIIKINTUTKIMUS

- Artikkelit kirjasta: Mononen, Sini & Susanna Välimäki (2018).
Musiikki muutosvoimana. Aktivistisen musiikintutkimuksen manifesti.
Helsinki: Tutkimusyhdistys Suoni ry.
- Mononen, Sini (2018). "Tutkija-toimija: Toiminnallinen instituutiokritiikki."
- Mononen, Sini & Susanna Välimäki (2018). "Aktivistisen musiikintutkijan ABC."
- Välimäki, Susanna & Juha Torvinen & Sini Mononen (2018). "Johdanto: Aktivistinen musiikintutkimus."

KIITOS!

WWW.ANNETARVAINEN.FI